

stel, dat het zuiden van Frankrijk ten tijde van de patin voor dit schoeisel in aansluiting bij Italië en Spanje (maar voor dat land zijn de inlichtingen wel erg beperkt) de naam *sok* e.d. zal hebben gebruikt. Toen de holle klomp vanuit het noorden bekend werd, duidde men die aan met het woord *esklop*, terwijl *sok* achterbleef ter aanduiding van een soort schoeisel met houten zool en een kap van leer, de galoche. *Esklop* is niet zonder speculatie te etymologiseren. Von Wartburg heeft eerst gedacht aan lat. *cloppicare* = hinken ¹⁶⁾, maar koos onlangs voor lat. *stloppus*, bruit produit en frappant sur la joue gonflée ¹⁷⁾. Gezien de wanstaltigheid die het middeleeuwse houten schoeisel blijkens afbeeldingen vaak eigen was en het ongemak dat het zal veroorzaakt hebben, zou ik als buitenstaander in de historische grammatica van het Frans voor de eerste interpretatie kiezen. Ook het Vlaamse *kloppere* ¹⁸⁾ zou met *cloper* = mank lopen verwant kunnen zijn.

Hoe ontoreikend de getekende kaart is, blijkt ten duidelijkste als men het woord *soccus* in zijn verspreiding beziet. Zoëven bleek al, dat het in Zuid-Frankrijk nog nakomelingen heeft die houten schoeisel benamen, maar in heel West-Europa leeft het nog voort in minder verwante betekenissen. Blijkens de woordenboeken kent het moderne Frans het woord *socque* ter aanduiding van een overschoen, al of niet van hout; dat staat dus al erg dicht bij *sok* uit de A.L.G. In het Duits betekent *Socke* sok of slof en het Nederlands, dat het eertijds gebruikte voor een muil of lage schoen van vilt of linnen of wol, ook wel voor een zool ¹⁹⁾, kent het nu voor iets wat wij nauwelijks nog schoeisel zouden noemen. Het Engelse *sock* duidt nog heden een sandaal aan. Een goede manier om aan alle woorden recht te doen zou zijn de kaart te splitsen in evenveel afzonderlijke kaarten als er verschillende woorden op voorkomen; men kon dan op iedere woordkaart gebieden met een bepaalde betekenis omlijnen. Al deze kaarten in functie van elkaar gezien zouden het gehele probleem op bevredigende wijze illustreren. In het verband van dit boek konden wij zover niet gaan.

Zien we de kaart als een geweven tapijt, dan blijken de draden die in Zuid-Europa aan het oppervlak liggen meer naar het noorden toe zeer diep toch nog aanwezig te zijn. Het *soccus*-patroon is in Frankrijk

¹⁶⁾ W. v. Wartburg, *Französisches Etymologisches Wörterbuch*, 2. Band, Berlin 1940, i.v. *cloppus*, pag. 795.

¹⁷⁾ O. Bloch en W. v. Wartburg, o.c.

¹⁸⁾ Is. Teirlinck, *Zuid-Oostvlaandersch Idioticon*, Gent 1908-1922, geeft het; Kiliaen 1599 noemt het holl.

¹⁹⁾ Dr. L. de Man, *Bijdrage tot een systematisch glossarium van de Brabantse oorkondentaal*, Deel I 1956, pag. 359; zie ook Mnl. Wdb. VII 1498.